

İNFAZ HÂKİMLİĞİ KANUNU

Kanun Numarası : 4675
Kanun Kabul Tarihi : 16/5/2001
Resmi Gazete Tarihi : 23/5/2001
Resmi Gazete Sayısı : 24410

Amaç ve kapsam

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.

Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.

(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 – KHK/700/133 md.)

İnfaz hâkimliklerinin kuruluşu

Madde 2 – İnfaz hâkimlikleri, Adalet Bakanlığınca Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak, yargı çevresinde ceza infaz kurumu ve tutukevi bulunan ağır ceza mahkemeleri ile coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak ilçe asliye ceza mahkemeleri nezdinde kurulur. İnfaz hâkimliğinin yetki alanı, kurulduğu yer ağır ceza veya asliye ceza mahkemesinin yargı çevresi ile sınırlıdır.

Gerektiğinde birinci fıkradaki usule göre bir yerde birden çok infaz hâkimliği kurulabilir. Bu durumda infaz hâkimlikleri numaralandırılır.

(Mülga üçüncü fıkra: 22/7/2010 - 6008/10 md.)

İnfaz hâkimliklerinde bir yazı işleri müdürü ile yeteri kadar personel bulunur.

İnfaz hâkimlerinin nitelikleri ve atanmaları

Madde 3 – İnfaz hâkimliğine, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış adli yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca iş ve kadro durumuna göre atama yapılır veya o yerdeki hâkimlerden birine infaz hâkimliği yetkisi verilebilir.

Doğrudan doğruya infaz hâkimi olarak atanmaların yükselmeleri, müfettiş hal kâğıtları ile çıkardıkları iş miktarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yapılır. Yetki verilenlerin bu çalışmalarını ise, yükselmelerinde ayrıca değerlendirilir.

İnfaz hâkimliklerinin görevleri

Madde 4 – İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır :

1. Hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları ve giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

3. Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak. [1]

4. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kendi yetki alanlarına giren ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki tespitleri ile ilgili olarak düzenleyip intikal ettirdikleri raporları inceleyerek, varsa şikâyet niteliğindeki konular hakkında karar vermek.

5. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Kanunlarda başka bir yargı merciine bırakılan konulara ilişkin hükümler saklıdır.

[*] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 133 üncü maddesiyle, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan “, tüzük veya yönetmelik hükümleri ile genelgelere” ibaresi “veya diğer mevzuat hükümlerine” şeklinde ve 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere” ibaresi “veya diğer mevzuat hükümlerine” şeklinde değiştirilmiştir.

İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü

Madde 5 – Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir. ^[*]

Şikâyet, dilekçe ile doğrudan doğruya infaz hâkimliğine yapılabileceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı veya ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. İnfaz hâkimliği dışında yapılan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet, tutanağa bağlanır ve bir sureti başvurana verilir.

Şikâyet yoluna, kendisi ile ilgili olmak kaydıyla hükümlü veya tutuklu ya da eşi, anası, babası, ayırt etme gücüne sahip çocuğu veya kardeşi, müdafii, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurulabilir.

Şikâyet yoluna başvurulması, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkansız sonuçların doğması ve işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.

[] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 133 üncü maddesiyle, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan “; tüzük veya yönetmelik hükümleri ile genelgelere” ibaresi “veya diğer mevzuat hükümlerine” şeklinde ve 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “; tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere” ibaresi “veya diğer mevzuat hükümlerine” şeklinde değiştirilmiştir.*

İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar

Madde 6 – Şikâyet başvurusu, 5 inci maddede yazılı sürenin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılmışsa infaz hâkimi, başvuru dilekçesini esasa girmeden reddeder; şikâyet başvurusu başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderir.

Şikâyet başvurusu üzerine infaz hâkimi, duruşma yapmaksızın dosya üzerinden bir hafta içinde karar verir; ancak, gerek gördüğünde karar vermeden önce şikâyet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabilir ve ilgililerden bilgi ve belge isteyebilir; ayrıca ceza infaz kurumu ve tutukevi ile ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alır. **(Ek cümleler: 22/7/2010 - 6008/5 md.)** Disiplin cezasına karşı yapılan şikâyet üzerine infaz hâkimi, hükümlü veya tutuklunun savunmasını aldıktan ve talep edilen diğer delilleri toplayıp değerlendirdikten sonra kararını verir. Hükümlü veya tutuklu, savunmasını, hazır bulunmak ve vekaletnamesini ibraz etmek koşuluyla avukatıyla birlikte veya avukatı aracılığıyla yapabilir. İnfaz hâkimi gerekli görmesi durumunda hükümlü veya tutuklunun savunmasını ceza infaz kurumunda da alabilir.

İnfaz hâkimi, inceleme sonunda şikâyeti yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir.

İnfaz hâkimi, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre inceleme ve işlemlerini yürütür ve kararını verir.

İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren bir hafta içinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre acele itiraz yoluna gidilebilir.

İtiraz, infaz hâkimliğinin kurulduğu yer ağır ceza mahkemesine (...) ^[*] yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz. ^[*]

[] 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 203 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan “, ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması halinde (2) numaralı daireye” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanununun 189 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.*

Madde 7 – (Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 116 ncı maddesi ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iş ve kadro durumu dikkate alınarak, 2 nci madde hükümlerine göre Adalet Bakanlığınca kurulacak infaz hâkimliklerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır. Bu atamalar yapıncaya kadar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yetki ile görevlendirme yapılır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan işlem veya faaliyetlere karşı ilgili infaz hâkimliğine şikâyet yoluyla başvurulabilir.

Madde 8 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4675 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

1 – 22/7/2010 tarihli ve 6008 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilmiş ve infaz hâkimliğinin incelemesinden geçmiş disiplin cezalarına karşı, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay içinde yeniden yapılan başvurular, 4675 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen usulle karara bağlanır.

www.oruchukuk.net